

Oslo 21.09.2015.

Til Stortingets Helse- og omsorgskomite

INNSPILL TIL PRIMÆRHELSEMELDINGEN FRA DEN NORSKE TANNLEGEFORENING (NTF) (Meld. St. 26 (2014-2015)) Fremtidens primærhelsetjeneste – nærhet og helhet.

Med henvisning til Stortingets vedtak om å overføre ansvaret for Den offentlige tannhelsetjenesten til kommunene, er Tannhelsetjenesten omtalt i primærhelsemeldingen i flere kapitler som omhandler tverrfaglig samarbeid i de kommunale helsetjenestene. Vi betrakter primærhelsemeldingen som et viktig skritt i retning av å skape pasientenes helsetjeneste. Det er derfor positivt at det stilles krav til helhet, og at meldingen generelt legger vekt på samhandling mellom de ulike aktørene som utgjør primærhelsetjenesten.

Den norske tannlegeforening (NTF) mener at bedre samhandling mellom tannhelsetjenesten og den øvrige helsetjeneste forutsetter tre ting:

- 1. Kompetent tannhelsefaglig ledelse**
- 2. Store nok faglige enheter med stabil bemanning, høy kompetanse og bred erfaring**
- 3. Tydelig lovregulering og forutsigbar finansiering av tannhelsetjenesten**

Den norske tannhelsemodellen er en ubetinget suksess som har gitt svært gode resultater:

- Tannhelsetilstanden i befolkningen har blitt betydelig bedre tiår for tiår. Spesielt gledelig er det at en stadig høyere andel barn og unge er uten karies.
- Norge har god tannlegedekning sammenlignet med andre land, og andelen som regelmessig oppsøker tannlege er i internasjonal sammenheng høy.
- Ingen andre helsetjenester scorer tilsvarende høyt på pasienttilfredshet som tannhelsetjenesten.

NTF er glad for at meldingen vektlegger forebyggelse og har fokus på folkehelsearbeid.

Tannhelsetjenesten kan vise til særdeles gode resultater med slikt arbeid.

I forbindelse med behandlingen av oppgavemeldingen advarte NTF om at konsekvensene ved en eventuell flytting av Den offentlige tannhelsetjenesten til kommunene knapt er utredet. Det er mange mulige fallgruver, og dermed en risiko for svekkelse av pasienttilbudet.

Primærhelsemeldingen flagger ambisjoner om at en overføring av ansvaret for Den offentlige tannhelsetjenesten til kommunene vil legge til rette for en helhetlig tjeneste i kommunene. Dersom en overføring av ansvaret skal resultere i en slik helhetlig tjeneste, kreves det etter vår oppfatning sterke lovmessige og økonomiske virkemidler. En lovfesting av tannlegefaglig kompetanse i kommunene og øremerkede overføringer til tannlegebehandling for de prioriterte gruppene vil være helt nødvendige virkemidler for å oppnå målene i meldingen.

Meldingen peker på at samarbeidet på tvers av helsepersonellgruppene ikke er tilfredsstillende i kommunene i dag, at tjenestene er siloorganisert og at den faglige ledelsen som kreves for å etablere slikt samarbeid mangler. Vi støtter derfor regjeringens ambisjoner om å satse på bedre kompetanse og kvalitet i helsetjenestene, og vi ser viktigheten av å styrke ledelsesfunksjonen for helsetjenestene i kommunene.

NTF er enig i at samhandling er viktig, spesielt om pasienter med sammensatte behov. Samarbeid om slike pasienter krever høy kompetanse i alle ledd og at kommunene må ha tilgang til høy tannlegefaglig kompetanse. Meldingen peker på forbedringspotensial i dagens tjenestetilbud til flere grupper, blant annet til barn og unge, vold- og overgrepsofre, kronisk syke, samt innenfor psykisk helse og rus. Tannhelsetjenesten bidrar allerede i dag med velfungerende tilbud og tjenester til disse gruppene. Det er ikke gitt at samme forvaltningsnivå i seg selv vil sikre den økte samhandlingen man er ute etter.

Dersom en overføring til kommunene resulterer i oppsplitting av dagens fagmiljøer, vil det kunne føre til lavere kvalitet og ulikhet i tjenestetilbudet i mange områder. Store faglige enheter, stabil økonomi og bemanning, høy kompetanse og bred erfaring er nødvendig for et godt tannhelsetilbud til de omtalte gruppene. Oppsplitting av dagens fagmiljøer kan derfor true samhandlingen med og i kommunene, mer enn den styrkes.